

Г.О. БІЛОРИЦЬКИЙ

ОСОБЛИВОСТІ ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ ПРАВОВОЇ ДОКТРИНИ В ГАЛУЗІ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Досліджено проблеми та особливості ізраїльської правової доктрини у сфері застосування міжнародних стандартів прав людини під час збройних конфліктів на Близькому Сході.

Ключові слова: міжнародні стандарти прав людини, правова доктрина.

Рассматриваются проблемы и особенности израильской правовой доктрины в сфере реализации международных стандартов прав человека во время вооруженных конфликтов на Ближнем Востоке.

Ключевые слова: международные стандарты прав человека, правовая доктрина.

The article is devoted research of problems and features of the Israeli legal doctrine in the implementation of international human rights standards during armed conflicts in the Middle East.

Key words: State of Israel, international standards of human rights, legal doctrine.

За роки своєї незалежності, перебуваючи у складних геополітичних умовах перманентного протистояння зі своїми сусідами, які послідовно відмовляють молодій державі у праві на існування, Держава Ізраїль змогла сформувати власну правову доктрину застосування міжнародних стандартів прав людини під час збройних конфліктів. У теоретичному плані варто знайти, що думки ізраїльських науковців стосовно нормативно-правового закріплення у межах національної правової системи міжнародних стандартів прав людини розділились навпіл. Так, перша група правників, до яких зокрема належать професори А. Рубінштейн, Б. Рубін та інші, вважають, що Ізраїлю в зазначеній сфері не слід покладатися на рішення власного Верховного Суду, а потрібно належним чином ратифікувати усі відповідні міжнародні конвенції, щоб ті на належному нормативно-правовому рівні ввійшли до складу національної правової системи держави¹. Друга група науковців на чолі з професором Д. Крецмером стверджують, що Ізраїль на відміну від багатьох європейських держав, які належать до континентальної сім'ї права і через цю свою особливість потребують обов'язкової ратифікації міжнародних договорів на рівні національних парламентів, успадкував британську модель національної імплементації норм міжнародного права, відповідно до якої «конвенції щодо законів війни включаються у національне право без необхідності прийняття спеціального акта парламенту»².

У ширшому сенсі є підстави вважати, що ізраїльська правова доктрина ґрунтується на позиціях, відповідно до яких норми міжнародно-правових звичаїв на відміну від норм більшості міжнародних договорів автоматично стають частиною національного права без необхідності видання спеціального акта держави з цього приводу³. Так, на думку професора Є. Бенвіністі, незважаючи на той факт, що у сучасному міжнародному праві переважна більшість норм міститься в текстах відповідних конвенцій, проте незалежний статус міжнародно-правового звичаю як одного з джерел міжнародного права залишається чинним і донині⁴. Ізраїльські юристи чітко та послідовно розрізняють міжнародно-правові положення, що стосуються різноманітних аспектів політичного, економічного та іншого характеру, які завжди пов'язані з питанням державного суверенітету та доцільності приєднання, з одного боку, та міжнародні стандарти прав людини, які з огляду на свою надзвичайну важливість автоматично інкорпорується у національне право більшості розвинутих демократичних країн. У цьому плані ізраїльський доктринальний підхід до гумані-